

Odra: Mity i fakty

✗ **MIT:** Odra nie jest poważną chorobą – to „tylko przeziębienie”.

✓ **FAKT:** Odra może powodować poważne powikłania, takie jak zapalenie płuc, obrzęk mózgu, a także śmierć – szczególnie u małych dzieci, które nie zostały zaszczepione. Szacunkowe dane wskazują, że 1–3 na 1000 dzieci zarażonych odrą umiera.

✗ **MIT:** Odra w Stanach Zjednoczonych została wyeliminowana.

✓ **FAKT:** odrę w USA wyeliminowano w 2000 r. dzięki wysoce skutecznej szczepionce przeciwko odrze, śwince i różyczce (measles-mumps-rubella, MMR) i wysokiej wyszczepialności. Aby zapobiec zachorowaniom i ogniskom epidemii, zaszczepione musi być co najmniej 95% społeczności. Niestety ogniska odrę nadal mogą występować ze względu na spadek liczby szczepień i podróże osób niezaszczepionych.

✗ **MIT:** Naturalny układ odpornościowy chroni przed zachorowaniem na odrę.

✓ **FAKT:** Odra jest wysoce zaraźliwa i bardzo łatwo się rozprzestrzenia. Jedna chora osoba zaraża 9 na 10 niezaszczepionych osób, z którymi ma styczność, niezależnie od stanu zdrowia czy odżywiania. Choroba ta przenosi się drogą kropelkową, gdy zarażona osoba kaszle lub kicha. Wirus odrę utrzymuje się w powietrzu i na skażonych powierzchniach nawet przez 2 godziny od opuszczenia pomieszczenia przez osobę zarażoną. Najlepszym i jedynym skutecznym sposobem zapobiegania zachorowaniu na odrę jest przyjęcie szczepionki MMR.

✗ **MIT:** Zaszczepione osoby i punkty szczepień powodują rozprzestrzenianie odrę.

✓ **FAKT:** Szczepionka przeciwko odrze zawiera żywą, osłabioną postać wirusa, który nie może zarażać ludzi, i nigdy nie udowodniono, że może przenosić się na inne osoby. Przypadki zachorowań i ogniska odrę powoduje szczep wirusa odrę występujący w naturze, a nie szczep zawarty w szczepionce. Szczepionka MMR nie wywołuje odrę, a jedynie uczy układ odpornościowy rozpoznawania wirusa odrę i wypracowania mechanizmów obronnych.

✗ **MIT:** Szczepionka przeciwko odrze jest nieskuteczna i niebezpieczna.

✓ **FAKT:** Szczepionka MMR zapobiega odrze i dwóm innym chorobom wirusowym: śwince i różyczce. Szczepionka MMR jest wysoce skuteczna w zapobieganiu odrze – dwie dawki zapewniają skuteczność na poziomie 97% i odporność na całe życie. Nie odnotowano również żadnych zgonów związanych z podaniem szczepionki MMR osobom zdrowym. Szczepionka MMR jest bardzo bezpieczna; może wywoływać przejściowe działania niepożądane, takie jak bolesność ramienia (od podania zastrzyku), gorączka, łagodna wysypka, przejściowa bolesność / sztywność stawów. Zaszczepienie jest znacznie bezpieczniejsze niż zachorowanie na odrę.

✗ **MIT: Szczepionka MMR powoduje autyzm.**

✓ **FAKT: Szczepionka MMR NIE powoduje autyzmu.** Przeprowadzono wiele drobiazgowych badań, analizując przypadki setek tysięcy dzieci, w których nie stwierdzono żadnych dowodów na wywoływanie autyzmu przez szczepionkę MMR. Żaden składnik szczepionki nie może wprowadzać zmian ani modyfikacji w mózgu lub układzie nerwowym.

Większość zmian związanych z autyzmem zachodzi w trakcie rozwoju dziecka w łonie matki lub podczas porodu – znacznie wcześniej niż dziecko otrzyma szczepionkę. Ryzyko autyzmu jest w około 85% uwarunkowane genetycznie. Dowody wskazują również, że do rozwoju autyzmu mogą przyczynić się czynniki środowiskowe, takie jak zaawansowany wiek rodziców, przedwczesny poród, niska masa urodzeniowa, ekspozycja przed narodzinami na zanieczyszczenie powietrza lub określone pestycydy oraz stan zdrowia matki, na przykład cukrzyca bądź zaburzenia układu immunologicznego.

✗ **MIT: Odrze można zapobiegać, stosując terapie alternatywne, na przykład przyjmując witaminę A.**

✓ **FAKT:** Nie ma żadnych sprawdzonych sposobów na zapobieganie odrze w formie diety lub określonego stylu życia. Najlepszym i jedynym sprawdzonym sposobem na zapobieganie odrze jest przyjęcie szczepionki MMR. CDC zaleca dwie dawki szczepionki MMR dla wszystkich dzieci: pierwszą w wieku 12–15 miesięcy, a drugą w wieku 4–6 lat. Potrzeba około dwóch od trzech tygodni na uzyskanie pełnej ochrony po zaszczepieniu. Osoby wyjeżdżające za granicę powinny skonsultować się z lekarzem w sprawie wcześniejszego podania szczepionki MMR.

Witamina A może czasami stanowić wsparcie w terapii małych dzieci, u których rozwinęła się odra o ciężkim przebiegu. Leczenie musi być wówczas prowadzone pod nadzorem medycznym w szpitalu. Witamina A nie chroni jednak przed zarażeniem się odrą. Witamina A wspiera układ odpornościowy. Nie jest lekiem zapobiegającym zarażeniu odrą i nie zastępuje szczepionki MMR ani nie jest dla niej alternatywą. Przyjmowanie zbyt dużych ilości witaminy A może być bardzo niebezpieczne i toksyczne, prowadząc do problemów neurologicznych i niewydolności wątroby.

DODATKOWE INFORMACJE

Kliniki Wydziału Zdrowia Publicznego w Chicago (Chicago Department of Public Health, CDPH) realizujące szczepienia oferują świadczenia dla wszystkich mieszkańców Chicago. Możemy poprosić o okazanie potwierdzenia miejsca zamieszkania.

CHICAGO.GOV/VACCINES

CHICAGO.GOV/MEASLES

W razie potrzeby uzyskania pomocy w znalezieniu innego podmiotu realizującego szczepienia odwiedź stronę:

VFC.ILLINOIS.GOV/SEARCH/

Piśmiennictwo:

Casler, A. (2 maja 2019 r.). *10 Common Myths About Measles – and the Real Facts*. Orland Health. <https://www.arnoldpalmerhospital.com/content-hub/10-common-myths-about-measles-and-the-real-facts>
Center of Diseases Control and Prevention. (17 stycznia 2025 r.). *Measles Vaccination*. <https://www.cdc.gov/measles/vaccines/index.html#:~:text=The%20vaccine%20is%20safe%20and%20away%20on%20their%20own>
Children's Hospital Colorado. (11 marca 2025 r.). *Facts About Measles in Kids: What Parents Need to Know*. <https://www.childrenscolorado.org/just-ask-childrens/articles/measles/#:~:text=Despite%20myths%20and%20misinformation%2C%20vaccines,number%20of%20cases%20in%202024>
The Infectious Diseases Society of America. (8 kwietnia 2025 r.). *Measles Vaccination: Know the Facts*. <https://www.idsociety.org/public-health/measles/know-the-facts/>
National Institute of Environmental Health Sciences. (1 kwietnia 2025 r.). *Autism*. <https://www.niehs.nih.gov/health/topics/conditions/autism>